ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.2.2024
COM(2024) 46 final

2024/0025 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών

(κανονισμός EDIRPA)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΊΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΌΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση της απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών

2. ΠΛΑΊΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΌΤΑΣΗΣ

1.1. Η συμφωνία για τον ΕΟΧ

Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (*στο εξής: συμφωνία για τον ΕΟΧ*) εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς για τους πολίτες και τους οικονομικούς φορείς στον ΕΟΧ. Προβλέπει την ενσωμάτωση της νομοθεσίας της ΕΕ που καλύπτει τις τέσσερις ελευθερίες και στα 30 κράτη μέλη του ΕΟΧ, τα οποία αποτελούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν. Επιπλέον, η συμφωνία για τον ΕΟΧ καλύπτει τη συνεργασία σε άλλους σημαντικούς τομείς, όπως οι τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής πολιτικής, του περιβάλλοντος, της προστασίας των καταναλωτών, του τουρισμού και του πολιτισμού, οι οποίοι, συλλογικά, είναι γνωστοί ως «*συνοδευτικές και οριζόντιες*» πολιτικές. Η συμφωνία για τον ΕΟΧ άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994. Η Ένωση, με τα κράτη μέλη της, είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

1.2. Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι αρμόδια για τη διαχείριση της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Αποτελεί φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με συναίνεση και είναι δεσμευτικές για τα μέρη. Η Γενική Γραμματεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει την ευθύνη, από την πλευρά της ΕΕ, για τον συντονισμό των θεμάτων του ΕΟΧ.

1.3. Η προβλεπόμενη πράξη της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ αναμένεται να εκδώσει την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ (*στο εξής: προς έκδοση πράξη*) για την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών.

Σκοπός της προς έκδοση πράξης είναι να επεκταθεί η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ώστε να συμπεριληφθεί ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA)[1].

Η Ισλανδία και το Λιχτενστάιν απαλλάσσονται από τη συμμετοχή και τη χρηματοδοτική συνεισφορά στο μέσο αυτό.

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA), (OJ L, 2023/2418, 26.10.2023).

Η προς έκδοση πράξη αποτελεί έκφραση της πολύ στενής συνεργασίας μεταξύ της Νορβηγίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της τρέχουσας γεωπολιτικής κατάστασης.

Σύμφωνα με τη δημοσιονομική πολιτική της ΕΕ, η συμμετοχή σε δραστηριότητες της ΕΕ είναι εφικτή μόνον εφόσον έχει καταβληθεί η αντίστοιχη χρηματοδοτική συνεισφορά. Ωστόσο, η πληρωμή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόλις εγκριθεί το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου και μόλις υποβληθεί στα κράτη ΕΟΧ-ΕΖΕΣ η επακόλουθη πρόσκληση της ΕΕ για καταβολή συνεισφορών, η οποία καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ως εκ τούτου, προκειμένου να καλυφθεί το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της 27ης Οκτωβρίου 2023 και της παραλαβής της αντίστοιχης πληρωμής, η προς έκδοση πράξη θα πρέπει να ισχύει επίσης αναδρομικά από την 27η Οκτωβρίου 2023. Η αναδρομική ισχύς δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ενδιαφερομένων και τηρεί την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Η προς έκδοση πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η Επιτροπή υποβάλλει το συνημμένο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ προκειμένου να εγκριθεί από το Συμβούλιο ως θέση της Ένωσης. Η θέση, μόλις εγκριθεί, θα πρέπει να παρουσιαστεί στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ το συντομότερο δυνατόν.

Το συνημμένο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ θεσπίζει δικαιώματα συμμετοχής των κρατών ΕΟΧ-ΕΖΕΣ στις δραστηριότητες που απορρέουν από τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/2418 σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA), τα οποία υπερβαίνουν ό,τι μπορεί να θεωρηθεί ως απλή τεχνική προσαρμογή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου[2]. Συνεπώς, η θέση της Ένωσης καθορίζεται από το Συμβούλιο.

Τα κράτη ΕΟΧ-ΕΖΕΣ θα πρέπει επίσης να συνεισφέρουν χρηματοδοτικά στις προαναφερθείσες δραστηριότητες. Η Ισλανδία και το Λιχτενστάιν απαλλάσσονται από τη συμμετοχή και τη χρηματοδοτική συνεισφορά στο μέσο αυτό.

4. ΝΟΜΙΚΉ ΒΆΣΗ

1.4. Διαδικαστική νομική βάση

1.4.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «*των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας*».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει

[2] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 1994, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6).

του διεθνούς δικαίου, αλλά «*επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης*»[3].

1.4.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι όργανο που έχει συσταθεί με βάση συμφωνία, και συγκεκριμένα τη συμφωνία για τον ΕΟΧ. Η πράξη την οποία καλείται να εγκρίνει η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ συνιστά πράξη που παράγει έννομα αποτελέσματα. Η προς έκδοση πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας. Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου.

1.5. Ουσιαστική νομική βάση

1.5.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, εξαρτάται πρωτίστως από την ουσιαστική νομική βάση της νομικής πράξης της ΕΕ που πρέπει να ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

Αν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και αν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

1.5.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Δεδομένου ότι η απόφαση της Μεικτής Επιτροπής επεκτείνει τη συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ώστε να συμπεριληφθεί ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 σχετικά με τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP), είναι σκόπιμο η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου να βασιστεί στην ίδια ουσιαστική νομική βάση με την πράξη που ενσωματώνεται. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης είναι το άρθρο 173 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

1.6. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 173 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΈΚΔΟΣΗ ΠΡΆΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ θα τροποποιήσει το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών, ενδείκνυται να δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

[3] Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

2024/0025 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών

(κανονισμός EDIRPA)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 173 παράγραφος 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 1994, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο[4], και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο[5] (στο εξής: συμφωνία για τον ΕΟΧ) άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 98 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ δύναται να αποφασίσει να τροποποιήσει, μεταξύ άλλων, το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών.

(3) Είναι σκόπιμο να επεκταθεί η συνεργασία των συμβαλλόμενων μερών της συμφωνίας για τον ΕΟΧ προκειμένου να συμπεριληφθεί ο κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6].

(4) Το πρωτόκολλο 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ θα πρέπει, συνεπώς, να τροποποιηθεί αναλόγως ώστε να καταστεί δυνατή η εν λόγω επέκταση της συνεργασίας.

(5) Η θέση της Ένωσης στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ πρέπει, συνεπώς, να βασισθεί στο επισυναπτόμενο σχέδιο απόφασης,

---

4 ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6.

5 ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

6 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2418 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας μέσω κοινών προμηθειών (κανονισμός EDIRPA), (OJ L, 2023/2418, 26.10.2023).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ, για την προτεινόμενη τροποποίηση του πρωτοκόλλου 31 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών, βασίζεται στο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος